

ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>135 год</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен</i>
Розклад занять	http://roz.kpi.ua
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>к.е.н., доцент, Грінько Ірина Миколаївна,</i> grinko.irina.kpi@gmail.com Практичні: <i>к.е.н., доцент, Грінько Ірина Миколаївна,</i> grinko.irina.kpi@gmail.com
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Moodle, Google classroom, тощо)</i> <i>Moodle: https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=1838</i> <i>Google classroom: https://classroom.google.com/u/0/c/MTUzMzg1MjUyOTc0</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між глобальними явищами та процесами; розуміти та аналізувати умови і фактори становлення та механізми функціонування глобальної економіки; виявляти системну сутність економічної глобалізації та визначати вплив глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; аналізувати механізми та інструментарій антициклічного регулювання економік у глобальній системі.

У ході вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» студенти оволодіють навичками та знаннями зазначеними нижче.

1) Оволодіють теоретичними знаннями щодо: природи виникнення, передумов та факторів становлення глобальної економіки; моделей та генезису глобальної економічної інтеграції та інтернаціоналізації; змісту основних економічних понять та категорій глобальної економіки; етапів, періодів та рівнів глобалізації; сутності глобальних індексів та їх складових тощо;

2) Отримають навички із застосування методів та процедур виявлення та проведення аналізу глобальних проблем людства та їх вплив на економічний розвиток країн.

3) Отримають знання щодо особливостей міжнародного регулювання економічних відносин суб'єктів виробничо-комерційної діяльності у глобальному середовищі; застосування механізмів та інструментарію антициклічного регулювання економік у глобальній системі.

4) Оволодіють методикою ідентифікації основних параметрів глобального розвитку та визначення сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту; обґрунтування вибору організаційних процесів управління міжнародною економічною діяльністю регіонів, галузей, міжгалузевих комплексів.

5) Оволодіють навичками аналізу особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку країн в глобальному середовищі; розроблення стратегічних заходів для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів.

6) Отримують навички розраховувати показники оцінювання ринку товарів та послуг, валютного ринку, фінансового та інших глобальних ринків та проводити критичний аналіз функціонування та розвитку глобальних ринків.

7) Оволодіють навичками та вмінням аналізувати тенденції глобалізації економічного розвитку; виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації; визначати вплив факторів та аналізувати зміни в торговій політиці та використовувати методи комерційної дипломатії; визначати регулятивні пріоритети формування сучасної міжнародної економічної політики; організовувати функціональне забезпечення зовнішньоторговельної угоди.

ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами. Студент має:

- розуміти та аналізувати умови і фактори становлення та механізмів функціонування глобальної економіки;
- виявляти системну сутність економічної глобалізації;
- визначати глибину впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- ідентифікувати основні параметри глобального розвитку;
- визначати сучасні ринкові та інституціональні методики глобального менеджменту;
- аналізувати особливості формування національних і міжнародних стратегій розвитку.

Завдання навчальної дисципліни:

Після засвоєння знань з навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

ЗНАННЯ:

ЗН 9 Закономірностей глобальної корпоратизації бізнесу; генезису глобальної економічної інтеграції; динаміки процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку; механізмів глобального ринку; напрямів інтеграції України в глобальний економічний простір;

- природи, передумов та факторів становлення глобальної економіки;
- характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку;
- форми та механізми соціалізації глобальної економіки;
- механізми та інструментарій антициклічного регулювання економік у глобальній системі.

УМІННЯ:

УМ 24.1 Аналізувати тенденції глобалізації економічного розвитку; виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації; визначати вплив факторів та аналізувати зміни в торговій політиці та використовувати методи комерційної дипломатії; організовувати функціональне забезпечення зовнішньоторговельної угоди.

- розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів;

- обґрунтовувати вибір організаційних процесів управління міжнародною економічною діяльністю регіонів, галузей, міжгалузевих комплексів;
- визначати регулятивні пріоритети формування сучасної міжнародної економічної політики;
- розраховувати показники оцінювання ринку товарів та послуг, валютного ринку, фінансового та інших глобальних ринків.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки надає теоретичні знання і практичні вміння щодо становлення та механізмів функціонування глобальної економіки, і зокрема усіх глобальних ринків.

Вивчення дисципліни «Глобальна економіка» ґрунтується на основних положеннях та результатах навчань із дисциплін «Менеджмент», «Макроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародні економічні відносини», «Транснаціональні корпорації», «Регіональна економіка», «Міжнародні фінанси», «Міжнародна економічна діяльність України», «Світогосподарські зв'язки», «Європейська інтеграція», «Світова економіка», «Національна економіка» та інші.

Основна задача навчальної дисципліни полягає у формуванні в студентів знань та вмінь щодо аналізу тенденцій глобалізації економічного розвитку; виявлення та оцінювання проблем розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації; розроблення стратегічних заходів для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів; розроблення стратегічних заходів щодо вирішення глобальних проблем людства та обґрунтування їх впливу на глобальні процеси та розвиток глобальної економіки зокрема, тощо.

Для вивчення дисципліни студент має володіти комп'ютерними програмами із побудови графіків, картографії, таблиць, презентацій для проведення аналізу та оцінки статистичних даних та представлення результатів дослідження.

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ, РЕГУЛЮВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 1. Становлення та розвиток глобальної економіки. *Сутність глобальної економіки і рівневі вияви та етапи глобалізації. Економічна глобалізація, інтернаціоналізація, інтеграція як стадії формування глобальної економіки. Характерні риси, еволюція та моделі економічних систем. Індекси та складові глобального економічного простору. Позитивні та негативні наслідки (результати) глобальних трансформацій.*

Тема 2. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення. *Сутність і класифікація глобальних проблем. Глобальні соціальні проблеми. Продовольчі глобальні проблеми. Глобальні енергетичні та сировинні проблеми. Проблеми миру та роззброєння. Глобальна проблема тероризму. Глобальна автоматизація виробництва.*

Тема 3. Регіоналізм в економічному розвитку. *Регіоналізм як тенденція світового економічного розвитку. Форми економічного регіоналізму та їх еволюція. Характеристика основних регіональних об'єднань. Міжнародні кластери як форма економічного регіоналізму*

РОЗДІЛ 2. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ РИНКІВ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Тема 4. Глобальний ринок: сутність, структура та механізми функціонування. *Етапи еволюції та сутність глобального ринку. Структура та функції глобального світового ринку. Суб'єкти та об'єкти глобального ринку. Механізми функціонування глобальних ринків. Оцінювання рівня глобалізації ринків.*

Тема 5. Функціонування глобального ринку товарів і послуг. *Формування глобального ринку товарів і послуг. Структура глобального товарного ринку як багаторівневої системи. Механізм функціонування глобального ринку послуг.*

Тема 6. Механізм функціонування глобального фінансового ринку. Учасники ринку, їх характеристика та класифікація. Структуризація та функції глобального фінансового ринку. Міжнародний кредит як основний інструмент механізму функціонування глобального фінансового ринку позичкових капіталів. Глобальний світовий ринок капіталів та інвестицій. Глобальний валютний ринок і механізм його функціонування. Інновації на глобальному світовому фінансовому ринку.

Тема 7. Глобальний ринок праці та механізми його функціонування. Демографічний аспект (вимір) глобальної економіки. Міжнародна трудова міграція. Механізми функціонування глобального ринку праці. Шляхи та форми вирішення проблеми раціонального використання людського ресурсу глобальної економіки і функціонування глобального ринку праці.

Тема 8. Глобальний ринок технологій як форма реалізації технологічного ресурсу глобального економічного розвитку та міжнародних науково-технологічних відносин. Глобалізація в науково-технологічній сфері та становлення «нової економіки». Глобальний ринок технологій як форма реалізації технологічного ресурсу глобального економічного розвитку та міжнародних науково-технологічних відносин. Механізми глобального ринку технологічного ресурсу. Венчурний бізнес у системі глобального економічного розвитку.

РОЗДІЛ 3. ГЛОБАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ГЛОБАЛІЗАЦІЄЮ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

Тема 9. Управління глобальною економікою та економічна безпека. Глобальні регулятори конкурентності національних економік. Особливості економічного керування на наднаціональному рівні. Механізми соціального регулювання в умовах глобалізації економіки. Національна автономія в умовах глобалізації. Нерівномірність глобального економічного розвитку. Глобалізація та кризи світової економіки. Національна економічна безпека в умовах глобальної економіки. Геополітичні концепції та доктрини безпеки.

Тема 10. Україна у глобальному економічному середовищі. Інтеграція України у глобальне економічне середовище. Євроатлантичний вектор інтеграційного розвитку України. Євроазійські орієнтири зовнішньоекономічного розвитку України. Співробітництво України з міжнародними економічними організаціями. Перспективи реформування економіки України та її інтеграція у глобальну світову економічну систему. Проблеми інтеграції економіки України у світове глобальне господарство.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Глобальна економіка [Електронний ресурс]: підручник для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства» / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/34959>
2. Глобальна економіка: підручник / І. О. Бочан, І. Р. Михасюк. Київ: Знання, 2007. 403 с.
3. Глобальна економіка: навчальний посібник / Т. В. Шталь, Ю. Б. Доброскок, О. О. Тищенко, Н. В. Проскурніна, Ю. О. Світлична. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 358 с.
4. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання / С. О. Радзівська. Київ: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 344 с.

Додаткова література

1. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти: У 2 ч. / Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]; Виконавці: А. О. Болдак, С. В. Войтко, О. А. Гавриш, І. М. Джигирей та інші : наук. кер. М. З. Згуровський. – Київ : НТУУ «КПІ», 2010. Ч. 2. 220 с.
2. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти: У 2 ч. / Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]; Виконавці: А. О. Болдак, С. В. Войтко, О. А. Гавриш, І. М. Джигирей та інші : наук. кер. М. З. Згуровський. – Київ : НТУУ «КПІ», 2010. Ч. 1. 2010. 255 с.
3. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ICSU) [та ін.]; Виконавці: А. О. Болдак, С. В. Войтко, О. А. Гавриш, І. М. Джигирей та інші : наук. кер. М. З. Згуровський. Київ : НТУУ «КПІ», 2012. Ч. 1. 232 с.
4. Войтко С. В. Управління розвитком наукомістких виробництв : монографія. Київ : ВПІ «Політехніка», 2012. 280 с.
5. Войтко С. В. Компаративний та динамічний аналіз інноваційного розвитку України, країн «Великої Сімки» та нових індустріальних країн / Економічний вісник НТУУ «КПІ». Київ : ВПІ ВПК «Політехніка», 2013. № 10. С. 68–74.

6. Герасимчук В. Г. В пошуках успішної моделі економічного розвитку // Стратегічне управління національним економічним розвитком: монографія: в 2 т. / за заг. ред. О.В. Кендюхова. Донецьк : «ДВНЗ ДонНТУ, 2013. Т. 1. С. 85-96.
7. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір : монографія / [О. О. Любівцева та ін.]. – Київ : Київ. ун-т, 2010. 160 с.
8. Гражевська Н. І., Трохименко В. І. Інституційна зміна світової економіки за умов фінансової глобалізації / Фінанси України. 2013. № 5. С. 58–68.
9. Грінько І. М., Нечипорук І. В. Аналіз показників озброєння провідних країн світу та нарощування гонки озброєнь як глобальна проблема / Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – Дніпро: ДВНЗ «Придніпровська Державна академія будівництва та архітектури». 2018. Вип. 3(14). С. 287–293. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/14_2018/51.pdf
10. Грінько І. М., Ківа А. А., Кисляков С. С. Проблеми становлення світового миру та їх вплив на глобальну економіку / Науковий погляд: економіка та управління, «Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії. Економічні науки». Дніпро : Видавничий дім «Гельветика», 2018. № 1(59). С. 28–35.
11. Грінько І. М. Циркулярна міграція трудових ресурсів України: глобалізаційний вплив / Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність: зб. наук. пр. XV (XXVII) Міжнар. наук.-практ. конф., (14-15 березня 2019 р.). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. С. 58-59.
12. Довгополов А. А. Глобальные проблемы мировой экономики / Евразийский юридический журнал. 2010. № 2. С. 12–14.
13. Згуровський М. З., Гавриш О. А., Войтко С. В. Розробка методики визначення рівня загроз сталому економічному розвитку України / Економічний вісник НТУУ «КПІ». Київ : ТОВ ВД «ЕКМО», 2011. № 8. С. 26–33.
14. Економічна безпека держави: міждисциплінарний підхід: колективна монографія / за наук. ред. Хлобистова Є.В. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2013. 642 с.
15. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П. О. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. Львів : Вид-во ЛКА, 2015. 594 с.
16. Комплексна оцінка економічних ефектів від експорту електроенергії в країни ЄС / О. А. Дячук, Р. З. Подолець, В. О. Точилін, Б. С. Серебренніков, М. Г. Чепелев // Економіст. 2013. №2. С. 20-24.
17. Модельовання впливу інтеграційних рішень в енергетиці на передумови сталого розвитку території: монографія / Гусева І. І., Дергачова В. В., Караєва Н. В., Сегеда І. В., Серебренніков Б. С.; за заг. ред. Н. В. Караєвої. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2010. 364 с.
18. Рамберг Я. Міжнародні комерційні трансакції [пер. з англ.]. Київ : ЗЕД, 2012. 624 с.
19. Чугаєв О. А. Глобальні виміри економічної сили країни : монографія / О. А. Чугаєв. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2017. 495 с.
20. Шкодін І. В. Сучасні тенденції самоорганізації світової економічної системи / Економіка України. 2012. № 9. С. 70–77.
21. Grinko I., Voitko S. Comparative analysis of countries in the peer-group based on economic potential and components of sustainable development / Centre for European Studies Working Papers, 2017. Volume IX, Issue 3. pp. 358-376.

Обов'язковим для прочитання є підручник та монографія приведені нижче. Зазначені джерела є у вільному доступі та розміщені на сайті бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського, E-Кампусі, Moodle, Google classroom:

1. Глобальна економіка [Електронний ресурс]: підручник для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства» / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/34959> **(має зв'язок із усіма темами дисципліни).**
2. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П. О. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. Львів : Вид-во ЛКА, 2015. 594 с. **(має зв'язок із усіма темами дисципліни).**

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Назва розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6
РОЗДІЛ 1. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ, РЕГУЛЮВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ					
<i>Тема 1. Становлення та розвиток глобальної економіки</i>	12	2	4	-	6
<i>Тема 2. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення</i>	12	2	4	-	6
<i>Тема 3. Регіоналізм в економічному розвитку</i>	9	2	4	-	3
Разом за розділом 1	33	6	12	-	15
РОЗДІЛ 2. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ РИНКІВ ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ					
<i>Тема 4. Глобальний ринок: сутність, структура та механізми функціонування</i>	10	2	4	-	4
<i>Тема 5. Функціонування глобального ринку товарів і послуг</i>	9	2	4	-	3
<i>Тема 6. Механізм функціонування глобального фінансового ринку</i>	7	1	2	-	4
<i>Тема 7. Глобальний ринок праці та механізми його функціонування</i>	5	1	2	-	2
<i>Тема 8. Глобальний ринок технологій як форма реалізації технологічного ресурсу глобального економічного розвитку та міжнародних науково-технологічних відносин</i>	10	2	4	-	4
Разом за розділом 2	41	8	16	-	17
РОЗДІЛ 3. ГЛОБАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ГЛОБАЛІЗАЦІЄЮ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА					
<i>Тема 9. Управління глобальною економікою та економічна безпека</i>	6	2	2	-	2
<i>Тема 10. Україна у глобальному економічному середовищі</i>	9	2	4	-	3
<i>МКР</i>	6	-	2	-	4
<i>РР</i>	10	-	-	-	10
Разом за розділом 3	31	4	8	-	19
Екзамен	30	-	-	-	30
Всього годин	135	18	36	-	81

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назви тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання та посилання на навчальну літературу	Кількість годин СРС
1	<i>Тема 1. Становлення та розвиток глобальної економіки. Сутність глобальної економіки та рівневі вияви і етапи глобалізації. Економічна глобалізація. Інтернаціоналізація, інтеграція як стадії формування та функціонування глобальної економіки. Розвиток глобальних економічних процесів в контексті сучасних цивілізаційних концепцій. Характерні риси, еволюція та моделі економічних систем. Циклічність розвитку глобалізації. Проблеми подальшої світової глобалізації. Глобальний інституціоналізм. Глобальна економіка та контрглобалізм. Наслідки глобальних трансформацій. Становлення</i>	6

	<p>сучасної глобальної цивілізації. Перспективні сценарії глобального економічного розвитку. Оцінка глобалізації економіки. Глобалізм і національні економіки країни. Характерні риси, еволюція та моделі економічних систем.</p> <p>Література базова: [1, с. 7-27].</p> <p>Додаткова: [2, с. 6-31; 15, с. 8-51].</p>	
2	<p>Тема 2. Глобальні проблеми людства та шляхи їх вирішення. Сутність і класифікація глобальних проблем. Глобальні соціальні проблеми. Продовольчі глобальні проблеми. Глобальні енергетичні та сировинні проблеми. Проблеми миру та роззброєння. Глобальна проблема тероризму. Глобальна автоматизація виробництва. Тіньова економіка. Роботизація суспільства та її вплив на розвиток економіки. Глобальні проблеми забруднення (космосу, повітря, води).</p> <p>Література базова: [1, с. 28-51].</p> <p>Додаткова: [3, с. 205-207; 10; 11; 16; 20].</p>	6
3	<p>Тема 3. Регіоналізм в економічному розвитку. Процеси регіоналізації в глобальній економіці. Сутність міжнародної регіональної інтеграції (міжнародної регіоналізації). Явище регіоналізму та його діалектичний зв'язок із інтернаціоналізацією та інтеграцією економіки. Концепції регіоналізму та характер співвідношення «регіоналізм-глобалізм» у світовому економічному розвитку. Регіоналізм – форма глобалізму чи його контртенденція. Прояви, суперечності та перспективи регіоналізаційних та інтеграційних процесів в світовій економіці на початку ХХ століття. Рівні, форми, типи й ефекти міжнародної регіональної інтеграції та їх характеристика. Основні інтеграційні формування сучасності та їх характеристика: ЄС, НАФТА, МЕРКОСУР, АТЕС, СНД та інші.</p> <p>Література базова: [2, с. 57-58].</p> <p>Додаткова: [3, с. 235-240; 15, с. 492-527].</p>	3
4	<p>Тема 4. Глобальний ринок: сутність, структура та механізми функціонування. Етапи еволюції та сутність глобального ринку. Структура та функції глобального світового ринку. Суб'єкти та об'єкти глобального ринку. Механізми функціонування глобальних ринків. Оцінювання рівня глобалізації ринків.</p> <p>Література базова: [1, с. 52-56].</p> <p>Додаткова: [2, с. 455-457; 3, с. 351-352].</p>	4
5	<p>Тема 5. Функціонування глобального ринку товарів і послуг. Формування глобального ринку товарів і послуг. Структура глобального товарного ринку як багаторівневої системи. Механізм функціонування глобального ринку послуг.</p> <p>Література базова: [1, с. 58-67].</p> <p>Додаткова: [15, с. 208-222].</p>	3
6	<p>Тема 6. Механізм функціонування глобального фінансового ринку. Учасники ринку, їх характеристика та класифікація. Структуризація та функції глобального фінансового ринку. Міжнародний кредит як основний інструмент механізму функціонування глобального фінансового ринку позичкових капіталів. Глобальний світовий ринок капіталів та інвестицій. Глобальний валютний ринок і механізм його функціонування. Інновації на глобальному світовому фінансовому ринку.</p> <p>Література базова: [1, с. 67-79].</p> <p>Додаткова: [15, с. 222-233].</p>	4
7	<p>Тема 7. Глобальний ринок праці та механізми його функціонування. Демографічний аспект (вимір) глобальної економіки. Міжнародна трудова міграція. Механізми функціонування глобального ринку праці. Шляхи та форми вирішення проблеми раціонального використання людського ресурсу глобальної економіки і функціонування глобального</p>	2

	ринку праці. Література базова: [1, с. 81-90]. Додаткова: [15, с. 268-282].	
8	Тема 8. Глобальний ринок технологій як форма реалізації технологічного ресурсу глобального економічного розвитку та міжнародних науково-технологічних відносин. Глобалізація в науково-технологічній сфері та становлення «нової економіки». Глобальний ринок технологій як форма реалізації технологічного ресурсу глобального економічного розвитку та міжнародних науково-технологічних відносин. Механізми глобального ринку технологічного ресурсу. Венчурний бізнес у системі глобального економічного розвитку. Література базова: [1, с. 90-94]. Додаткова: [15, с. 285-312].	4
9	Тема 9. Управління глобальною економікою та економічна безпека. Глобальні регулятори конкурентності національних економік. Особливості економічного керування на наднаціональному рівні. Механізми соціального регулювання в умовах глобалізації економіки. Національна автономія в умовах глобалізації. Нерівномірність глобального економічного розвитку. Глобалізація та кризи світової економіки. Національна економічна безпека в умовах глобальної економіки. Геополітичні концепції та доктрини безпеки. Література базова: [3, с. 320-352]. Додаткова: [15, с. 589-590].	2
10	Тема 10. Україна у глобальному економічному середовищі. Інтеграція України у глобальне економічне середовище. Євроатлантичний вектор інтеграційного розвитку України. Євроазійські орієнтири зовнішньоекономічного розвитку України. Співробітництво України з міжнародними економічними організаціями. Перспективи реформування економіки України та її інтеграція у глобальну світову економічну систему. Проблеми інтеграції економіки України у світове глобальне господарство. Література базова: [1, с. 95-103]. Додаткова: [15, с. 530-552].	3
11	Підготовка до модульної контрольної роботи	4
12	Написання РР	10
13	Підготовка до екзамену	30
ВСЬОГО, год.		81

Для студентів **освітньої програми «Міжнародна економіка»** передбачено виконання **розрахункової роботи (РР)**. Виконуються згідно стандартів, у термін, зазначений викладачем (попередньо узгоджений зі студентами) і має на меті контроль самостійного поглиблення знань з кредитного модуля. Про результати виконання самостійної роботи студенти звітують в усній та письмовій формах (доповідь). Орієнтовна тематика РР представлена в Додаткові А та типові завдання для розрахунку у Додатку В.

Мета індивідуального завдання (РР) – набуття навичок застосування отриманих теоретичних знань для аналізу сучасного стану глобальних економічних процесів. Написання індивідуального семестрового завдання передбачає закріплення і поглиблення набутих теоретичних знань, а отримані результати є основою для подальшого успішного працевлаштування студентів, їх здатностей аналізувати економічну ситуацію у світі та глобальному середовищі.

З дисципліни «Глобальна економіка» передбачено виконання студентами однієї модульної контрольної роботи (МКР). Основною ціллю проведення модульної контрольної роботи є встановлення інтегрального рівня засвоєння студентами теоретичних знань та вмінь за результатами вивчення розділів навчальної дисципліни. Аналіз виконання МКР надає змогу виявити прогалини у знаннях і вміннях студента та скоректувати самостійну роботу студента з підготовки до іспиту. Передбачена модульна контрольна робота (МКР) складається із різних варіантів завдань, як тестових питань, так і задач, приклади типових задач наведено у додатку Б, а тестових завдань у додатку В.

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

З метою закріплення знань, одержаних студентами на лекційних заняттях та в результаті самостійної роботи, на кожній лекції, починаючи з другої, рекомендується здійснювати експрес-контроль отриманих знань у вигляді письмового вирішення тестових завдань або опитування.

Проведення лекцій забезпечує формування теоретичних знань студента у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуаційних вправ, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів. Студенти повинні уважно прослухати план лекції, стежити за ходом викладання відповідно до плану. Головні тези лекції лектор виділяє різними способами: затримання або прискорення темпу, підвищення інтонації, виразнішою дикцією, повторенням окремих фраз, вказівкою, щоб студенти записали визначення або положення. Конспект лекцій повинен являти скорочений запис, в якому за допомогою активної думки та пам'яті виділяється головне. Нові поняття, визначення та найінформативніші висновки слід записувати повністю для спрощення їх подальшого відтворення.

При розгляді основних питань лекції рекомендується звернути увагу на аналіз спеціальної літератури, роблячи акцент на дискусійних питаннях. Під час ознайомлення студентів з позиціями різних науковців і практичних працівників слід пропонувати їм визначитися з власною позицією по різних проблемних питаннях глобальної економіки та запропонувати стратегічні рішення у вирішенні глобальних проблем людства.

У ході практичних занять здійснюється закріплення теоретичного матеріалу та набуття практичних вмінь у процесі розв'язування індивідуальних та диференційованих задач, проблемних ситуацій, проведення партнерських дискусій, ділових ігор, кейс-завдань, презентацій, навчальних проектів, які моделюють майбутню професійну діяльність фахівців в умовах розвитку глобального ринку. Студенти розглядають ситуації, наближені до реальних умов виробничої діяльності.

Самостійне опрацювання матеріалу орієнтоване на творче опрацювання лекцій, підготовку до іспиту та полягає у створенні індивідуальних опорних конспектів, виконанні вправ змістово-пошукового плану, підготовці та виконанні індивідуальних і колективних завдань, виконанні тестових та кейс-завдань, комплексних задач тощо.

Методика вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на поєднанні послідовного вивчення лекційного матеріалу, виконання контрольних завдань (модульної контрольної роботи), самостійної роботи студентів з використанням основного і додаткового матеріалу інформаційних джерел, офіційних сайтів статистики, базової та допоміжної літератури тощо.

Студент має вчасно здати на перевірку викладачу РР та представити результати дослідження на практичному занятті для їх обговорення в аудиторії (до складання іспиту - протягом семестру). МКР пишеться у кінці семестру перед іспитом для засвоєння знань з навчальної дисципліни. Студенти мають обов'язково відвідувати, як практичні так і лекційні заняття. Штрафні бали за відсутність на занятті не вводяться. Відвідавши заняття студент отримує бали за виконані завдання (тестові, кейс-завдання, тренінги, комплексні задачі тощо). За відсутності його без поважної причини на занятті, студент не має змоги перездати завдання та отримати бали. Таким чином він їх втрачає за відсутності його на занятті та не виконані завдань з навчальної дисципліни. Перескладання іспиту здійснюється згідно термінів додаткової сесії встановлених деканатом. Як студент, так і викладач має дотримуватися політики щодо академічної доброчесності.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття, МКР, РР, тестові завдання, тощо.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: екзамен

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 26 балів.

1. Рейтинг студента з кредитного модуля розраховується зі 100 балів, з них 52 бали складає стартова шкала. Стартовий рейтинг (протягом семестру) складається з балів, що студент отримує за:

- роботу на практичних заняттях (18 занять);
- написання модульної контрольної роботи;
- виконання РР.

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Робота на практичних заняттях:

- активна, плідна творча робота – 1 бал;
- відсутність на занятті без поважних причин студент втрачає можливість отримати бали.

2.2. Виконання модульної контрольної роботи (МКР):

- творча робота – 16-15 балів;
- роботу виконано з незначними недоліками – 14-12 балів;
- роботу виконано з певними помилками – 11-10 балів;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – 0 балів.

2.3. Виконання РР:

- творча робота – 18-17 балів;
- роботу виконано з незначними недоліками – 16-14 балів;
- роботу виконано з певними помилками – 13-10 балів;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є суттєві помилки) – 0 балів.

3. Умовою першої атестації є отримання не менше 8 балів та виконання всіх робіт на практичних заняттях (на період атестації). Умовою другої атестації – отримання не менше 22 балів, виконання всіх робіт на практичних заняттях (на період атестації) та зарахування РР та МКР.

4. Умовою допуску до екзамену є зарахування всіх видів робіт на практичних заняттях, написання МКР, здача РР та стартовий рейтинг не менше 26 балів.

5. На екзамені студенти виконують письмову контрольну роботу. Кожне завдання містить два теоретичних запитання (завдання) і одне практичне. Перелік екзаменаційних запитань наведений у додатку Г. Кожне запитання (завдання) оцінюється у 16 балів за такими критеріями:

- «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв'язування завдання) – 16-15 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 14-12 балів;
- «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 11-10 балів;
- «незадовільно», відповідь не відповідає умовам до «задовільно» – 0 балів.

6. Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Типові завдання МКР представлені у додатках Б та В. Перелік екзаменаційних питань представлені в додатку Г. Студент має змогу отримати додаткові бали до рейтингу представивши сертифікати проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою навчальної дисципліни.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: доц., к.е.н. Грінько Іриною Миколаївною

Ухвалено кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету¹ (протокол № 11 від 30.06.2023 р.)

¹ Методичною радою університету – для загальноуніверситетських дисциплін.

Тематика РР (частина 1) з дисципліни «Глобальна економіка»

1. Продовольчі проблеми: глобальний аспект
2. Структура харчування у різних країнах
3. Географія голоду
4. Зв'язок продовольчої проблеми з іншими глобальними проблемами людства
5. Енергетичні та сировинні проблеми: глобальний аспект
6. Високотехнологічний підхід до вирішення глобальної енергетичної проблеми
7. Міжнародна енергетична премія за кращі розробки в галузі енергетики
8. Перспективи розвитку атомної енергетики
9. Нафтові війни
10. Глобальні проблеми. Проблеми миру та роззброєння
11. Проблеми пов'язані зі збройними конфліктами у світі
12. Сучасні збройні конфлікти у світі
13. Рейтинг країн по рівню тероризму
14. Причини тероризму
15. Проблема ядерного роззброєння
16. Глобальні проблеми. Подолання відсталості країн, що розвиваються
17. Вплив стрімкого розвитку науки і техніки на суспільство
18. Оцінка показників глобального ринку
19. Інститути та інструменти глобального менеджменту
20. Новітні форми корпоративної організації та управління
21. Глобалізація і стратегічні пріоритети державного менеджменту
22. Менеджмент світової глобальної економіки
23. Прогностичні сценарії глобального розвитку економіки
24. Проблеми раціонального використання людського ресурсу глобальної економіки
25. Проблеми функціонування глобального ринку праці та шляхи їх вирішення
26. Діяльність міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі
27. Концепції організації глобального регулювання економіки в контексті перспектив глобального розвитку
28. Регіоналізація в глобальній економіці
29. Перспективи розвитку глобального фінансового ринку
30. Інформаційна економіка XXI століття: глобальний аспект
31. Побічні наслідки стрімкого розвитку науки і техніки
32. Економічні санкції
33. Діловий етикет у глобальному бізнес-просторі
34. Місце України у глобальному економічному середовищі
35. Тіньова глобалізація
36. Сучасний рівень тіньової економіки та її наслідки для України
37. Дослідження причин росту рівня тіньової економіки
38. Глобальний ринок товарів та послуг
39. Глобальна екологічна криза та глобальні екологічні проблеми сучасності
40. Глобальні економічні трансформації в Україні
41. Глобальні проблеми сучасності в Україні
42. Глобальні проблеми сучасності як соціальні завдання
43. Фінансова глобалізація і віртуальна економіка
44. Глобалізація позитивні та негативні наслідки
45. Роботизація в суспільстві: позитивні та негативні наслідки
46. Освоєння космосу: переваги і недоліки.

**ТИПОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ МКР ТА РР (2 ЧАСТИНА) З ДИСЦИПЛІНИ
«ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА»**

1. Розрахуйте надходження до бюджету держави Країни А за умови відсутності міжнародної торгівлі з іншими країнами світу в глобальному економічному середовищі. Країна А споживає 200 одиниць продукції за ціною 18 у.о. Рівновага попиту та пропозиції становить 300 одиниць продукції за ціною 30 у.о. Податки становлять 10 %.
2. Розрахувати рівняння кривої пропозиції для країни А при можливості міжнародної торгівлі із іншими країнами світу у глобальному економічному просторі. Країна А споживає 200 одиниць продукції за ціною 18 у.о. Рівновага попиту та пропозиції становить 300 одиниць продукції за ціною 30 у.о.
3. Розрахувати новий обсяг споживання продукції у Країні А при можливості міжнародної торгівлі із Країною Б у глобальному економічному просторі. Країна А споживає 200 одиниць продукції за ціною 18 у.о. Рівновага попиту та пропозиції становить 300 одиниць продукції за ціною 30 у.о. У Країні Б випуск продукції становить 250 за ціною 20 у.о. Внутрішній попит Країни Б становить 300 одиниць продукції за ціною 45. Нова рівноважна ціна складає – 19 у.о.
4. Розрахувати загальні витрати споживачів на придбання продукції у Країні Б при можливості міжнародної торгівлі із Країною А у глобальному економічному просторі. У Країні Б випуск продукції становить 250 за ціною 20 у.о. Внутрішній попит Країни Б становить 300 одиниць продукції за ціною 45. Країна А споживає 200 одиниць продукції за ціною 18 у.о. Рівновага попиту та пропозиції становить 300 одиниць продукції за ціною 30 у.о. Нова рівноважна ціна складає – 19 у.о. Новий обсяг споживання продукції 248 одиниць. Ставка мита становить 10 %.
5. Декілька країн вирішили створити митний союз у глобальному економічному просторі. Розрахувати витрати споживачів на придбання продукції однієї із Країн С. Відомо, що країна виготовляє 208 од. продукції та 2 одиниці імпортує за ціною 19 у.о.
6. Попит та пропозиція на мобільні телефони в Країні №1 характеризуються рівняннями (тис. шт.): $D = -4p + 800$, $S = 3p + 100$. Розрахуйте обсяги імпорту при світовій ціні 50 у. о. та імпортному миті 20%.

Тестові питання МКР з дисципліни «Глобальна економіка»

1. Основними процесами глобалізації являються:
 - а) інтернаціоналізація;
 - б) міжнародна економічна інтеграція;
 - в) міжнародна економіка;
 - г) всі вище перелічені.
2. Глобальна економіка – це.....
 - а) закономірні, послідовні зміни, розвиток світової системи, перехід від інтернаціоналізації до глобалізації;
 - б) сучасна, самостійна галузь науки про загальні, планетарні проблеми нинішнього і майбутнього розвитку людської цивілізації та глобалізації, її політичну, економічну й соціальну організацію як єдине ціле;
 - в) історичний соціальний процес, змістом якого є зростаючий взаємозв'язок та взаємозалежність національних економік;
 - г) всі вище перелічені.
3. Сутність інтеграційного процесу полягає у:
 - а) процесі інтенсифікації залучення компаній до міжнародних операцій (транснаціоналізація) та розширення і поглиблення світогосподарських зв'язків шляхом підвищення рівня мобільності факторів виробництва (інтеграція);
 - б) процесі економічної взаємодії країн, який призводить до зближення їх виробничо-комерційних механізмів, що приймає форму міждержавних угод і узгоджено регулюється спільно міждержавними органами країн, що інтегруються;
 - в) зближенні та переплетінні національних економік кількох країн з метою побудови єдиного виробничо-комерційного механізму;
 - г) все вище перелічене.
4. Система обміну товарами і послугами між країнами, що виникла на основі міжнародного поділу праці й міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин:
 - а) інтернаціоналізація;
 - б) глобальна економіка;
 - в) економічна інтеграція;
 - г) глобальний ринок.
5. Ринкова система, в якій залежно від об'єкта купівлі-продажу відокремлюють великі групи глобальних ринків:
 - а) глобальний світовий товарний ринок (ринок споживчих товарів, ринок засобів виробництва, ринок послуг);
 - б) глобальний світовий фінансовий ринок (інвестиційний ринок, грошовий (валютний) ринок, позичкових капіталів);
 - в) глобальний (міжнародний) ринок трудових ресурсів;
 - г) всі вище перелічені.
6. Глобальний світовий ринок забезпечує:
 - а) міжнародний ринок;
 - б) оптимізацію використання факторів виробництва в світовому просторі;
 - в) інформування виробників і споживачів про наявність та ціну товарів;
 - г) всі вище перелічені.
7. До механізмів функціонування глобальних ринків належать:
 - а) інфраструктура глобальних ринків;
 - б) рух товарів та послуг у глобальному масштабі;
 - в) конкретні ринкові засоби, інструменти;
 - г) всі вище перелічені.
8. Структуру глобального світового товарного ринку можна розглядати з різних аспектів, а саме:
 - а) товарно-галузевому; з точки зору сфери виробництва; за характером використання товару; регіональному (географічному);
 - б) товарно-галузевому; сфери виробництва; за характером використання товару; регіональному; міжрегіональному;
 - в) товарно-галузевому; сфери виробництва; за ціллю використання товару; географічному призначенні;
 - г) товарному; галузевому; сфери виробництва; за характером використання товару; за ціллю використання та призначення; регіональному (географічному).
9. Товарно-галузєва структура глобального світового товарного ринку включає:
 - а) ринок автомобілебудування; ринок палива; ринок сировини; ринок сільськогосподарської продукції; ринок продовольчих товарів; ринок товарів лісу;
 - б) ринок машин і устаткування; ринок палива; ринок сировини; ринок сільськогосподарської продукції; ринок продовольчих товарів та послуг; ринок товарів лісу; фінансовий ринок;
 - в) ринок машин і устаткування; ринок мінеральної сировини та палива; ринок сільськогосподарської сировини; ринок продовольчих товарів; ринок товарів лісу;
 - г) ринок машин і устаткування; ринок палива; ринок сировини; ринок сільськогосподарської продукції; ринок продовольчих товарів та послуг; ринок товарів лісу; фінансовий ринок; ринок страхування.
10. Інструментарій механізму функціонування сучасних глобальних товарних ринків формують наступні методи:
 - а) експорт/імпорт товарів та послуг; міжнародні аукціони, біржі і торги; електронна торгівля (е-торгівля); страхування;
 - б) прямиї експорт/імпорт; непрямий експорт/імпорт (через посередників-агентів, дистриб'юторів); кооперативний експорт/імпорт; зустрічна торгівля; міжнародні аукціони, біржі і торги; електронна торгівля (е-торгівля);
 - в) прямиї експорт/імпорт; непрямий експорт/імпорт (через посередників-агентів, дистриб'юторів); кооперативний експорт/імпорт; зустрічна торгівля; міжнародні аукціони, біржі і торги; електронна торгівля (е-торгівля), хеджування;
 - г) всі вище перелічені.

Екзаменаційні питання з дисципліни «Глобальна економіка»

1. Поясніть сутність понять «глобальна економіка», «світова економіка», «міжнародна економіка» та їх відмінність.
2. Розкрийте сутність понять «глобальне середовище», «глобальні процеси», «глобалізація» та поясніть їх взаємозв'язок.
3. Опишіть етапи та періоди глобалізації.
4. Перелічіть рівні глобалізації та розкрийте їх зміст.
5. Обґрунтуйте основні процеси глобалізації.
6. Розкрийте суть економічної глобалізації в контексті інтернаціоналізації.
7. Покажіть структуру взаємозв'язку складових інтернаціоналізації.
8. Обґрунтуйте важливість розвитку міжнародної економічної інтеграції в процесах глобальних трансформацій.
9. Опишіть фактори розвитку процесів міжнародної економічної інтеграції.
10. Обґрунтуйте важливість розвитку інтеграційних процесів в глобальній економіці.
11. Поясніть важливість інтернаціоналізації в розвитку глобальної економіки.
12. Охарактеризуйте риси, еволюцію та моделі економічних систем.
13. Поясніть важливість і необхідність розрахунку індексів та складових глобального економічного розвитку.
14. Охарактеризуйте наслідки (результати) глобальних трансформацій.
15. Обґрунтуйте соціально-економічні наслідки глобалізації світової економіки.
16. Поясніть закономірності, принципи становлення та розвитку глобальної економіки.
17. Охарактеризуйте цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.
18. Опишіть суб'єкти та об'єкти глобального ринку.
19. Поясніть механізми функціонування глобальних ринків.
20. Охарактеризуйте показники оцінювання рівня глобалізації ринків.
21. Охарактеризуйте етапи формування глобального ринку товарів та послуг.
22. Розкрийте сутність глобального товарного ринку як багаторівневої системи.
23. Обґрунтуйте структуру глобального світового товарного ринку.
24. Опишіть сектори глобальних товарних ринків.
25. Обґрунтуйте моделі надання послуг на глобальну ринку.
26. Поясніть інструментарій механізму функціонування глобальних товарних ринків.
27. Розкрийте особливості механізму функціонування міжнародної торгівлі послугами.
28. Охарактеризуйте класифікацію послуг глобального світового ринку.
29. Розкрийте сутність та функції глобального фінансового ринку.
30. Охарактеризуйте риси та учасників глобального світового фінансового ринку.
31. Поясніть процес проведення операцій на глобальному фінансовому ринку.
32. Охарактеризуйте структуру глобального фінансового ринку.
33. Розкрийте роль міжнародних фінансових центрів у розвитку світового глобального ринку.
34. Обґрунтуйте умови ефективного функціонування міжнародних фінансових центрів для забезпечення руху фінансових активів у глобальних масштабах.
35. Розкрийте сутність та класифікацію міжнародного кредиту як ключового інструменту у механізмі функціонування глобального фінансового ринку.
36. Обґрунтуйте функціональне призначення міжнародного кредиту на глобальному фінансовому ринку.
37. Обґрунтуйте важливість розвитку світового ринку капіталів та інвестицій.
38. Поясніть фактори прямого міжнародного інвестування та обґрунтуйте їх вплив на розвиток глобального фінансового ринку.
39. Охарактеризуйте основні функції світової валютної системи як механізму забезпечення функціонування глобального валютного ринку.
40. Поясніть механізм функціонування глобального валютного ринку.